

## Как хората от интелигенцията са бягали от „хубавия” соц

Написано от Христо Христов  
Събота, 29 Август 2020 18:58

---



Един от големите проблеми на комунистическия режим е бил как да не позволява на хората да напуснат затворения лагер, който е представлявала страната до 1989 г.

Диктатурата на БКП е била особено чувствителна към представителите на интелигенцията, избрали свободата на Запад.

За предотвратяването на бягствата на хора от творческата и научно-техническата интелигенция се е „грижил” цял отдел в Шесто управление на ДС за борба срещу идеологическата диверсия, придобило печална слаба като политическата полиция на компартията.

Сайтът **desebg.com** публикува онлайн един документ на Шесто управление на ДС, който се отнася за бягствата на представители на интелигенцията в края на 60-те и началото на 70-те години.

Той представлява строго секретна справка относно: Изменилите на родината през 1969-1971 г. по линия на научната и художествено-творческата интелигенция.

Според статистиката на Шесто управление на ДС за този период страната са успели да

## Как хората от интелигенцията са бягали от „хубавия“ соц

Написано от Христо Христов  
Събота, 29 Август 2020 18:58

---

напуснат общо 32 интелектуалци.

Най-много са артистите и оркестрантите – 10, следвани от лекари и медицински специалисти – 8 и физици, инженери и биолози – 5.

Списъкът допълват художници – 2, кинотехници – 2, студенти от висши учебни заведения по изкуства – 2 и по 1 писател, журналист и преподавател.

От 32-та 19 души са били изпратени служебно в чужбина, но не са се завърнали и са останали на Запад. 12 души от интелигенцията са успели да заминат по частен път – на екскурзия, гостуване и придружаване на болни.

Отделно от тези 32 души, избрали свободата пред хубавото на „соца“ по данни на Министерството на здравеопазването в посочения период на режима са „изменили“ още 26 медицински работници по линия на външно-търговското предприятие „Техноимпекс“, изпратени на работа в развиващи се страни от Третия свят.

Интересното е, че 11 от тях са били членове на БКП, а останалите 15 – безпартийни. Очевидно и на партийните членове са се отворили очите, след като са видели света отвъд телените огради, с които режимът на компартията е опасал страната.

Документът е включен в сборника [„Държавна сигурност и българската интелигенция“](#), издание на [Комисията по досиетата](#), 2015 г.

Написано от Христо Христов  
Събота, 29 Август 2020 18:58

Строго секретно! 10  
Б№: 11  
КРЕДИТНО-ДЕРСЕНА  
ДЕКЛАСИФИЦИРАН  
817  
от ЗДРЛОП/ДЕРСЕНА

С П Р А В К А

**ОБЩО:** Изменните на родината през 1969-1971 г.по линия на научна и художествено-творческата интелигенция.

През последните три години - 1969/71 год.по линия на научна и художествено-творческата интелигенция се наблюдава на родината общо 32 души в служители, които по професионални са разпределени както следва:

Научни работници /физики, химистри и биолози/ -5, лекари и мед.специалисти -3, архитекти и ориентирани -10, художници -2, писатели - 1, музикалисти -1, преподаватели -1, висшеучещи -3 и студенти от ВУЗ по науките -2.

От тях 19 са били изпреварени служебно в чужбина - командировани, конгреси и специализация и 13 по честен път - на емиграция, гостуване и придружаване на болни.

По данни от Министерството на народното здраве през посочения период от околните са назначени и други 26 медицински работници, изпреварени по линия на "Техническият" за оказване помощ на разнородните се органи /11 членове на БКП и 15 безпартийци/.

Освен това е наблюдавано положение в някои индустриално-технически страни в Бгославия в които работят над 30 архитекти и ориентирани, на които договорите оказване са пророчени. На същите наши органи са принудени да продължават работата на постръжте им, тъй като има опасност при даване на отгав да се обявят за изменници (неизвъзвращащи).

Анализът на данните показва:

Значителна част от изменниците са от социално чужди произход, политически и морално неугодни личности, с аван-

2.-

туристични наклонности и болни карьеристични амбиции, търсени по-голяма материална изгода на Запад ( 22 са от буржоани и дребнобуржоани семейства, 31 безпартийни и само 1 член на БКП).

Причините за тези прояви са различни, но най-често те са резултат на засилената антибългарска дейност от главните империалистически държави, на обработката и влиянието от страна на дейци и дипломати от Запад, работещи за противника/ в САЩ се наблюдават 8 души, Италия.-6, Англия,Франция и ГФР по 3, в Австрия и Швеция по 2 и др.).

Доказано през 1969 и 1970 г. имаме едно прогресивно увеличение на измените ( 12 + 14 )ко през 1971 г.броят на същите значително намалява / само 6/. Този факт може да се обясни със засилената профилактична дейност и взетите допълнителни мерки от страна на партийните и административни институти и органите на МВР.

Болшинството от бягствата понастояща са осъществени от югославска територия - 17 или около 54%, като 13 от лицата са имали паспорти за друго социалистическа страна и 4 конкретно за Бгославия.

Бягствата са извършени главно с официално издадени за пътуване в чужбина документи. Има нито един случай на непазливо преминване на границата. Този начин до голяма степен затруднява наши органи в разкриване на предварителните им замисли и изключва всякакви рискове за тяхния живот.

Нито един от бягствелите не е осъден, въпреки консуларното престъпно деяние и влият наложили материални санкции върху изпустването им. Много малък е процента на обявените в бюлетина за изменници.

Допускаме,че числото на изменниците е по-голям, тъй като всички случаи на измяна понастоящем се уточняват от паспортния отдел и при нас тези данни не се сумират.

28.II.1971 г. Н-К ОТДЕЛ I,У-НБЕ VI ДС  
С о ф и я - подковник: \_\_\_\_\_